

Familie Brink
Hoofdstraat ong. Zwiggelte

Onderzoek geurhinder

		Opdrachtgever
Naam	:	Familie Brink
		Rombou
Bezoekadres	:	Jufferenwal 30, 8011 LE Zwolle
Postadres	:	Postbus 432, 8000 AK Zwolle
Datum	:	9 mei 2023
Status	:	definitief
Projectnummer	:	6610549486
Adviseur	:	E.W. Lamberts

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
1.1	Voornemen	4
1.2	Vraagstelling	4
1.3	Leeswijzer	5
2	WETTELIJK KADER	6
2.1	Wet geurhinder en veehouderij	6
2.2	Activiteitenbesluit	7
3	UITGANGSPUNTEN	8
3.1	Uitgangspunten veehouderijen	8
3.2	Geuremissie en geurimmissie	8
3.3	Verschillende beoordelingen	8
3.4	Geurbelasting versus geurhinder	9
4	GEURBEREKENINGEN	11
4.1	Geuremissies	11
4.2	Afstanden	12
4.3	Voorgrondbelasting	13
4.4	Achtergrondbelasting	14
4.5	Beoordeling woon- en leefklimaat	15
5	CONCLUSIE	16

BIJLAGEN

1. Berekening voorgrondbelasting
2. Berekening achtergrondbelasting

1 Inleiding

1.1 Voornemen

Initiatiefnemer heeft het voornemen om met toepassing van de Ruimte voor Ruimte-regeling twee compensatiewoningen te realiseren. Voor deze ontwikkeling is een wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk. De huidige bestemming 'Agrarisch met waarden – 1' wordt gewijzigd in een bestemming 'Wonen'.

In de omgeving van het plangebied liggen enkele veehouderijen. Onderdeel van de bestemmingsplanwijziging is dit onderzoek geurhinder.

De beoogde planologische situatie is aangegeven op afbeelding 1.

Afbeelding 1 – plangebied met beoogde bestemmingen

1.2 Vraagstelling

Voor de beoordeling van een bestemmingsplan vormt de Wet ruimtelijke ordening het toetsingskader. Daarin is bepaald dat bestemmingen worden aangewezen ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. In dat kader moeten voorafgaand aan de vaststelling van het wijzigingsplan de volgende vragen worden beantwoord:

1. Is ter plaatse van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling een aanvaardbaar woon- en leefklimaat gegarandeerd?
2. Worden omliggende bedrijven (onevenredig) in hun belangen geschaad?

Het onderzoek dat in dit kader is uitgevoerd beperkt zich tot geur afkomstig van veehouderijbedrijven. Andere activiteiten met een en relevante uitstoot van geur zijn niet aanwezig in de omgeving.

De meest recente milieuhygiënische inzichten liggen vast in de Wet geurhinder en veehouderij. Deze wet vormt daarom de basis voor de beoordeling.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het wettelijk kader toegelicht. Hoofdstuk 3 beschrijft de uitgangspunten en achtergronden die in dit onderzoek worden gebruikt. De beoordeling van de geursituatie wordt beschreven in hoofdstuk 4. Ten slotte volgen in hoofdstuk 5 de conclusies.

2 Wettelijk kader

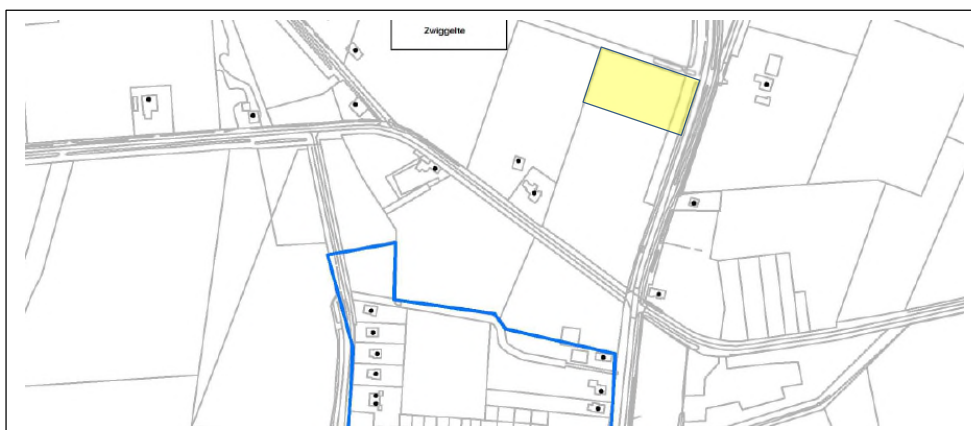
2.1 Wet geurhinder en veehouderij

In de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) staan standaard, landelijk geldende, normen voor de maximale geurbelasting die veehouderijen mogen veroorzaken en minimale afstanden tussen stallen en geurgevoelige objecten. Deze normen moeten worden toegepast bij het beoordelen van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een veehouderij. Hoe de geurbelasting en afstanden moeten worden bepaald is nader uitgewerkt in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv). De normen voor de geurbelasting en de afstand gelden op of tot de rand van geurgevoelige objecten (bijvoorbeeld de gevels van woningen).

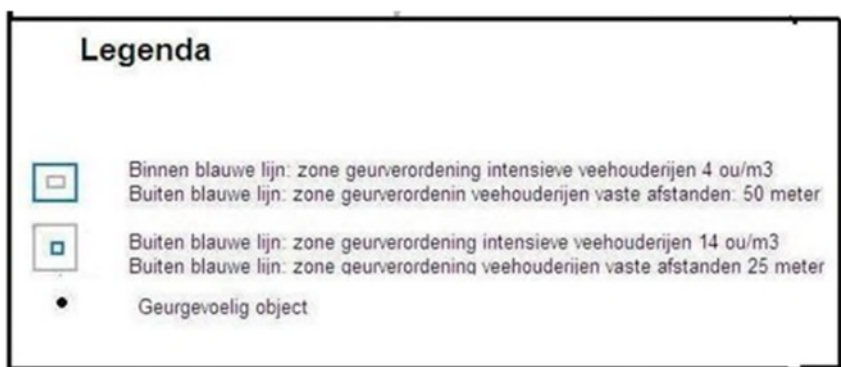
De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel V-Stacks Vergunning. Dit verspreidingsmodel geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Rgv. Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden.

Een gemeenteraad is bevoegd om bij gemeentelijke geurverordening te bepalen dat binnen een deel van het grondgebied van de gemeente een andere norm voor de geurbelasting of een andere afstand van toepassing is. De gemeente Midden-Drenthe heeft een geurverordening vastgesteld.

Op 17 februari 2021 heeft de gemeenteraad van Midden-Drenthe een Verordening Leefomgeving vastgesteld, de "Verordening Leefomgeving Midden-Drenthe". Voor het gebied van de gemeente dat buiten de bij de verordening behorende kaarten aangewezen gebieden is gelegen, geldt de geurnorm 14,0 odour units/m³ en een minimale afstand van 25 meter.

Afbeelding 2: Geurnormenkaart Beilen uit de Geurverordening Leefomgeving Midden-Drenthe (plangebied is geel gearceerd weergegeven)

In het hiernavolgende hoofdstuk worden de normen en afstanden die in dit onderzoek van toepassing zijn nader toegelicht.

2.2 Activiteitenbesluit

Voor veehouderijen die onder de algemene regels van het Activiteitenbesluit vallen zijn normen voor de maximale geurbelasting en de afstandsnormen opgenomen in de artikelen 3.115 tot en met 3.121 van het Activiteitenbesluit. Deze regels zijn vrijwel identiek aan de eisen die op grond van de Wgv aan vergunningplichtige veehouderijen worden gesteld.

In het Activiteitenbesluit zijn tevens afstandsnormen opgenomen voor andere agrarische activiteiten waarbij geurhinder kan optreden, zoals het opslag van mest en veevoer. Het meest bepalend voor de handhaving en beoordeling van plannen is de afstand die moet worden aangehouden bij het plaatsen van voorziening voor de opslag van vloeibare mest.

3 Uitgangspunten

3.1 Uitgangspunten veehouderijen

Het onderzoek naar de geursituatie gaat uit van de aanwezige veehouderijen en de bestaande geurgevoelige objecten. In het onderzoek wordt de vergunde geursituatie beschouwd. De geurbelasting wordt bepaald op grond van geurberekeningen voor de voor- en achtergrondbelasting. Aan de hand hiervan kan ook het woon- en leefklimaat bepaald worden.

3.2 Geuremissie en geurimmissie

De geuremissies worden uitgedrukt in Europese odour units (Europese geureenheden) per tijdseenheid: ou_E/s . Deze geuremissies zijn bepaald op basis van metingen aan de geurconcentraties uit stallen. De emissiefactoren per dier staan weergegeven in bijlage 1 van de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv).

De geurbelastingen (geurimmissies) worden uitgedrukt in odour units per kubieke meter lucht: ou_E/m^3 . Hiermee wordt het 98-percentiel van de geurconcentratie bedoeld. Dat is de geurconcentratie, berekend met een verspreidingsmodel, welke gedurende 2 procent van de tijd wordt overschreden.

3.3 Verschillende beoordelingen

3.3.1 Voorgrondbelasting

Met behulp van verspreidingsmodellen kan de geurbelasting vanuit dierenverblijven op geurgevoelige objecten worden berekend. De geurbelasting van een individuele veehouderij wordt 'voorgrondbelasting' genoemd. De geurbelasting is afkomstig van dieren waarvoor in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) een emissiefactor is vastgesteld, zoals varkens, vleesvee, pluimvee, schapen en geiten. De maximaal toegestane geurbelasting van veehouderijen op geurgevoelige objecten is afhankelijk van de ligging (binnen of buiten de bebouwde kom). De normen uit de "Verordening Leefomgeving Midden-Drenthe" zijn opgenomen.

Bij het beoordelen van vergunningaanvragen is voor het bepalen van de geurbelasting het gebruik van het verspreidingsmodel V-Stacks Vergunning versie 2020 verplicht voorgeschreven. Hiermee kan op vooraf ingegeven locaties de geurbelasting worden berekend.

Voor geurgevoelig objecten bij een andere veehouderij (zoals de bedrijfswoning) geldt de maximale geurbelasting niet, maar gelden er vaste afstandsnormen (zie hieronder). Dat geldt ook voor geurgevoelige objecten die tot 19 maart 2000 nog onderdeel waren van een andere veehouderij.

3.3.2 Afstanden

Naast geurnormen stelt de “Verordening Leefomgeving Midden-Drenthe” ook eisen aan de (vaste) afstanden van veehouderijen tot geurgevoelige objecten. De afstanden gelden voor dieren waarvoor in de Rgv geen emissiefactoren voor geur zijn vastgesteld, zoals melkrundvee, vrouwelijk jongvee en paarden.

In de zone buiten de blauwe lijn, geldt in de geurverordening veehouderijen een vaste afstand van 25 meter. Deze afstand geldt ongeacht het aantal dieren dat er gehouden wordt en worden gemeten vanaf het dichtstbijzijnde emissiepunt van een stal waarin de betreffende dieren worden gehouden.

De afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf (onafhankelijk van de diersoort die er gehouden wordt) moet minimaal 25 meter bedragen tot een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom en 50 meter bedragen tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom (gevel-gevel afstand). De bedrijfswoning die tot dezelfde veehouderij behoort wordt niet aangemerkt als geurgevoelig object.

Voor bedrijfswoningen die tot een andere veehouderij horen woningen geldt een afstand van 25 meter als deze is gelegen in de zone ‘buiten de blauwe lijn’. Voor geurgevoelige objecten die deel uitmaken van een veehouderij wordt dus niet getoetst aan de normen voor de voorgrondbelasting, zoals weergegeven in paragraaf 3.3.1. Dat geldt ook voor geurgevoelige objecten die tot 19 maart 2000 nog onderdeel waren van een andere veehouderij.

3.3.3 Achtergrondbelasting

De normen op grond van de Wgv gelden voor de geurbelasting van een individuele veehouderij. De (hoogste) geurbelasting van een individuele veehouderij op een geurgevoelig object wordt ook wel ‘voorgroundbelasting’ genoemd. De geurbelasting van alle veehouderijen samen op enige locatie wordt ‘achtergrondbelasting’ genoemd. Dit is vergelijkbaar met het begrip cumulatieve stankhinder uit de ‘stankrichtlijnen’. De achtergrondbelasting kan worden berekend met het verspreidingsmodel V-Stacks Gebied.

De Wgv kent geen normen voor de achtergrondbelasting of de mogelijkheid dergelijke normen te stellen voor de beoordeling van vergunningaanvragen. De achtergrondbelasting die optreedt of op kan treden is dan ook een gevolg van de aanwezige veehouderijen en de voorgrondbelasting die elke veehouderij afzonderlijk mag veroorzaken. In het kader van ‘een goede ruimtelijke ordening’ kan het bevoegd gezag bij een plan beoordelen of de milieukwaliteit (de mate van geurhinder) die behoort bij een bepaalde achtergrondbelasting acceptabel is en of deze past binnen de doelstellingen voor een gebied.

3.4 Geurbelasting versus geurhinder

In de Handreiking Wet geurhinder en veehouderij is beschreven hoe kan worden bepaald hoeveel geurhinder kan worden verwacht in een gebied, gelet op de geurbelasting die daar is berekend. Op grond van de berekende geurbelastingen wordt met behulp van de tabellen A (achtergrondbelasting) en B (voorgroundbelasting) uit bijlage 6 van de Handreiking de te verwachten geurhinderpercentages bepaald. Het hoogste geurhinderpercentage (voorgroundbelasting of achtergrondbelasting) is maatgevend voor de geursituatie. Als leidraad geldt hiervoor het volgende:

- o De voorgrondbelasting is minder dan de helft van de achtergrondbelasting: de achtergrondbelasting is bepalend voor de ervaren geurhinder.
- o De voorgrondbelasting is meer dan de helft van de achtergrondbelasting: dan leidt de voorgrondbelasting tot het hoogste geurhinderpercentage.

Deze percentages geurgehinderden kunnen worden gebruikt om de milieukwaliteit te kwalificeren. De milieukwaliteit wordt onderverdeeld in acht categorieën van 'zeer goed' tot 'extreem slecht'. Deze termen zijn afkomstig uit de 'GGD-richtlijn geurhinder (oktober 2002)'. Een overzicht van de geurbelasting in relatie tot de geurhinderpercentages en de milieukwaliteit is te zien in tabel 2. Deze waarden gelden voor een niet-concentratiegebied. Voor concentratiegebieden gelden andere waarden. Dit is beschreven in bijlage 7 van de Handreiking.

Tabel 1: Milieukwaliteit versus percentage geurgehinderden en geurbelasting in concentratiegebied

Milieukwaliteit	Geurgehinderden (%)	Voorgrondbelasting (ou _E /m ³)	Achtergrondbelasting (ou _E /m ³)
Zeer goed	< 5	0 – 1,5	0 – 3
Goed	5 - 10	2 – 3	3 – 7
Redelijk goed	10 - 15	4 – 6	8 - 15
Matig	15 - 20	7 – 10	15 - 20
Tamelijk slecht	20 - 25	11 – 14	20 - 28
Slecht	25 - 30	14 – 19	28 - 38
Zeer slecht	30 - 35	19 - 25	38 - 50
Extreem slecht	35 - 40	25 - 32	50 - 65

4 Geurberekeningen

4.1 Geuremissies

In de omgeving van het plangebied aan de Hoofdstraat ong. in Zwiggelte ligt een aantal veehouderijen. Voor de beoordeling zijn de omliggende intensieve veehouderijen aan Halerweg 7 in Zwiggelte en het Oranjekanaal N.Z. 12 in Zwiggelte beschouwd. Bij de gemeente Midden-Drenthe zijn de geldende omgevingsvergunningen (milieu) en Wm-meldingen opgevraagd. Op basis hiervan is per veehouderij bepaald wat het vergunde veebestand is, welke huisvestingssystemen worden toegepast en wat de geuremissie is. In paragraaf 4.2 wordt tevens ingegaan op veehouderijen waarvoor vaste geurafstanden gelden.

1. Halerweg 7

Ten noordwesten van het plangebied, op een afstand van circa 1,6 kilometer, is een bedrijf met legkippen aanwezig. Op 19 maart 2007 is een vergunning aangevraagd voor het veranderen van de inrichting (artikel 8.1 Wet milieubeheer). Ten opzichte van de vigerende vergunning zijn de volgende veranderingen aangevraagd:

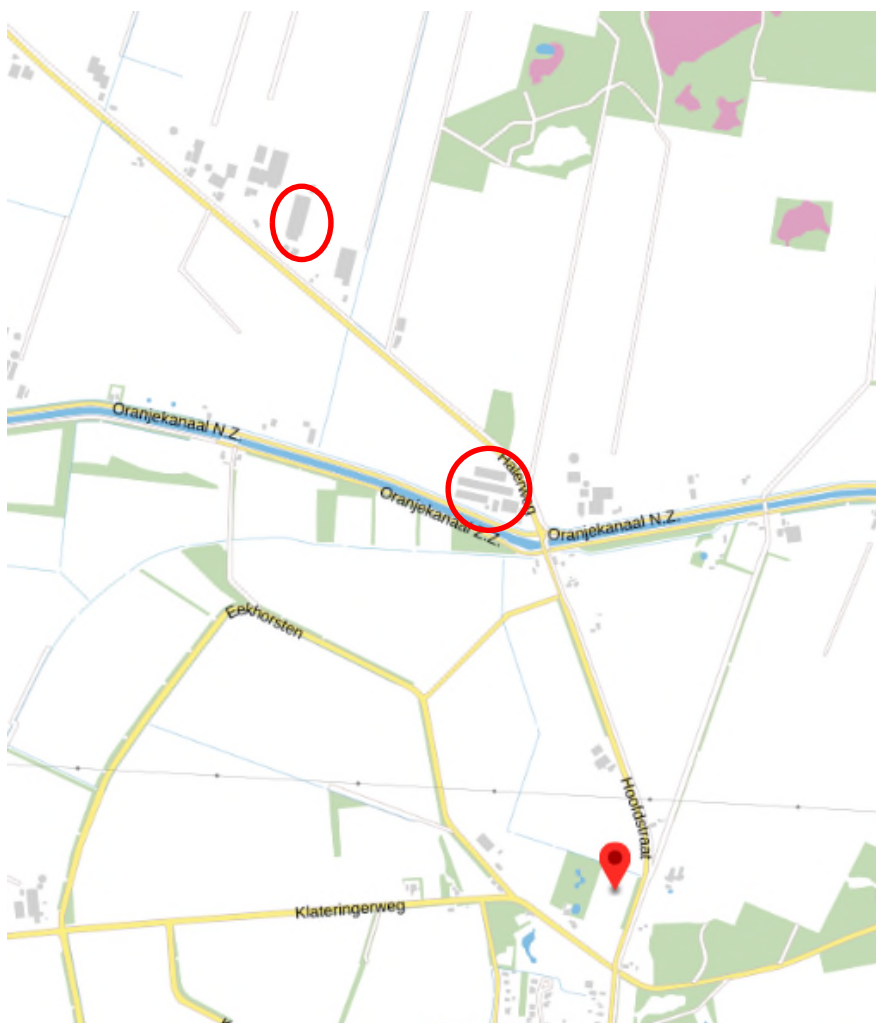
- De pluimveestal wordt aan beide zijden met 4,6 meter uitgebreid;
- Het aantal leghennen wordt uitgebreid.

Op het bedrijf rust een vergunning voor het houden van 24.374 legkippen met een totale geuremissie van 8.286 ou_E/m³.

2. Oranjekanaal N.Z. 12

Ten noorden van het plangebied, op een afstand van circa 840 meter, ligt een akkerbouwbedrijf en een kalkoenmesterij. Op 24 december 1997 is een aanvraag ingediend voor een gehele inrichting omvattende vergunning voor een akkerbouwbedrijf en een kalkoenmesterij. De aanvraag had betrekking op de uitbreiding van het bestaande bedrijf met een slachtkalkoenenstal voor het mesten van in totaal 16.000 slachtkalkoenen. De totale geuremissie van dit bedrijf bedraagt 24.800 ou_E/m³.

In afbeelding 3 zijn de twee intensieve veehouderijen aangegeven ten opzichte van het plangebied.

Afbeelding 3 – locaties intensieve veehouderijen in omgeving het van plangebied (plangebied ter plaatse van rode druppel)

4.2 Afstanden

4.2.1 Dierenverblijven

In paragraaf 3.3.2 is toegelicht dat voor dieren waarvoor in de Rgv geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld een afstand van 25 meter tussen het emissiepunt van een dierenverblijf en de gevel van een geurgevoelig object binnen het plangebied in acht moet worden genomen.

Binnen 220 meter van het plangebied ligt een dierenverblijf waar dieren zonder geuremissiefactor worden gehouden. Het betreft de ligboxenstal van het bedrijf aan de Eekhorsten 1 in Zwiggelte die op een afstand van circa 220 meter van het plangebied is gelegen.

De minimale afstand tussen een veehouderij met dieren zonder geuremissiefactor en een geurgevoelig object mag niet minder zijn dan 25 meter (artikel 3.5, lid 1 van de Verordening Leefomgeving Midden-Drenthe). Aan deze afstand wordt ruim voldaan. Overige grondgebonden veehouderijen liggen op grotere afstand uit het plangebied.

4.2.2 Opslag van mest

Voor de opslag van drijfmest buiten een dierenverblijf (in een mestbassin of mestsilo) kan een grotere afstandsnorm gelden. Daarom wordt deze activiteit apart beschouwd.

Op grond van artikel 3.51 van het Activiteitenbesluit gelden de volgende afstandscriteria voor de opslag van drijfmest in een mestbassin:

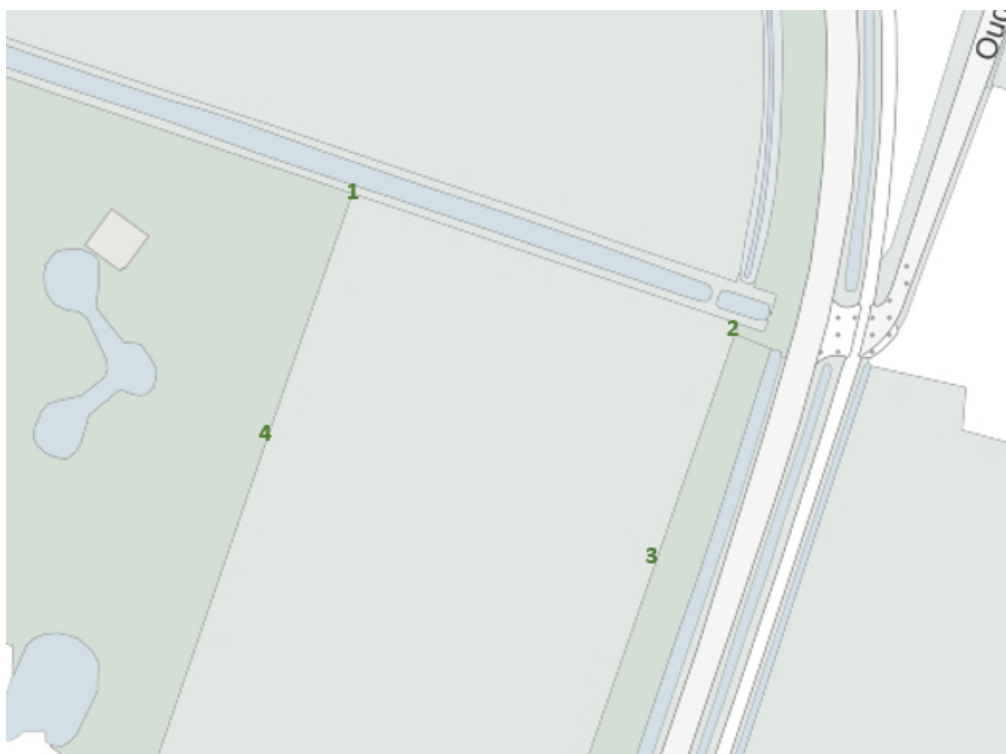
1. Een mestbassin is gelegen op een afstand van ten minste 100 meter van een geurgevoelig object.
2. In afwijking van het eerste lid is een mestbassin gelegen op een afstand van ten minste 50 meter, indien het geurgevoelig object deel uitmaakt van een veehouderij.
3. In afwijking van het eerste en tweede lid bedragen de afstanden, genoemd in die leden 50 meter onderscheidenlijk 25 meter, indien de gezamenlijke oppervlakte van de in de inrichting aanwezige bassins minder bedraagt dan 350 vierkante meter.

Binnen 100 meter uit het plangebied zijn geen mestopslagen aanwezig.

4.3 Voorgrondbelasting

Gelet op de totale geuremissie en de afstand tot het plangebied is de kalkoenmesterij aan het Oranjekanaal N.Z. 12 maatgevend voor de huidige voorgrondbelasting. Op basis van de gemelde emissiepunten volgens het milieudossier is een geurberekening uitgevoerd. De geurcontouren zijn berekend met het rekenprogramma V-Stacks Vergunning 2020. De geurberekening is opgenomen in bijlage 1. De toetspunten zijn aangegeven op afbeelding 4.

De hoogst berekende voorgrondbelasting binnen het plangebied (waarvoor een geurnorm van $14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ geldt) bedraagt $0,7 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (zie tabel 3). Dit betreft punt 1 dat in de linkerbovenhoek van het plangebied is gelegen.

Afbeelding 4: Rekenpunten in plangebied

Tabel 3: Voorgrondbelasting geur op basis van geldende vergunningen/meldingen

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
2	1, linksboven	235 818	544 161	14,0	0,7
3	2, rechtsboven	235 903	544 133	14,0	0,6
4	3, rechtsonder	235 885	544 081	14,0	0,6
5	4, linksonder	235 800	544 109	14,0	0,6

4.4 Achtergrondbelasting

De achtergrondbelasting wordt gevormd door de geurbelasting van alle veehouderijen samen (zie paragraaf 3.3.3). De geuremissie is afkomstig van dieren waarvoor in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) een omrekeningsfactor is vastgesteld, zoals varkens, vleesvee, pluimvee, schapen en geiten.

Bij het onderzoek naar de achtergrondbelasting zijn de intensieve veehouderijen in de nabije omgeving van het plangebied betrokken. In paragraaf 4.1 is beschreven welke veehouderijen aanwezig zijn.

De achtergrondbelasting is berekend met het verspreidingsmodel V-Stacks Gebied 2020. De berekening is opgenomen als bijlage 2. De achtergrondbelasting is weergegeven in tabel 4. De hoogst berekende achtergrondbelasting op een bouwvlak binnen het plangebied bedraagt 0,63 ou_E/m³ (punt 1 en 2). Uit de geurcontouren (afbeelding 5) volgt dat de geurbelasting in het plangebied wordt bepaald door alle drie ingevoerde bedrijven.

Afbeelding 5: Achtergrondbelasting geur. De contouren geven de cumulatieve geurbelasting in ou_E/m³

Tabel 4: Achtergrondbelasting geur op basis van geldende vergunningen/meldingen

Cumulatieve geurbelasting op receptorpunten, zoals berekend					
RecepID	X-coor	Y-coor	Geurnorm	Geurbelasting [OU/m ³]	
1	235818	544161	14.00	0.63	
2	235903	544133	14.00	0.63	
3	235885	544081	14.00	0.55	
4	235800	544109	14.00	0.62	

4.5 Beoordeling woon- en leefklimaat

Uit voorgaande paragrafen blijkt dat ter plaatse van het hoogst belaste punt op de rand van een bouwvlak binnen het plangebied:

- o de voorgrondbelasting op zijn hoogst 0,7 ou_E/m³ bedraagt;
- o de achtergrondbelasting op zijn hoogst 0,63 ou_E/m³ bedraagt.

De berekende voorgrondbelasting binnen het plangebied is gelegen tussen de 0,6 en 0,7 ou_E/m³. Deze waarden voor de voorgrondbelasting komt volgens tabel 1 in paragraaf 3.4 overeen met een 'zeer goed' woon- en leefklimaat.

De hoogst berekende waarde voor de achtergrondbelasting van 0,63 ou_E/m³ komt ook overeen met een 'zeer goed' woon- en leefklimaat. Er is dus geen verschil in milieukwaliteit voor de voor- of achtergrondbelasting.

5 Conclusie

In dit onderzoek is de geurbelasting door omliggende veehouderijen van het perceel met de beoogde bestemming 'Wonen' aan de Hoofdstraat ong. in Zwiggelte onderzocht.

Er zijn weinig veehouderijen in de omgeving. De dichtstbijzijnde melkrundveehouderij, Eekhorsten 1 in Zwiggelte, ligt ten westen van het plangebied. De afstand is circa 220 meter. De twee intensieve veehouderij liggen op minimaal 840 meter afstand van het plangebied.

De milieukwaliteit voor het woon- en leefklimaat is in zowel de voor- als de achtergrondbelasting 'zeer goed' (minder dan 5 % geurgehinderden).

De conclusie is dat het woon- en leefklimaat binnen het plangebied wat geur betreft 'zeer goed' is.

Bijlage 1: geurberekening voorgrondbelasting

Naam van de berekening: Hoofdstraat, Zwiggelte - Brink

Gemaakt op: 2023-05-01 12:00:47

Rekentijd: 0:00:17

Naam van het bedrijf: Brink, Zwiggelte - locatie Hoofdstraat

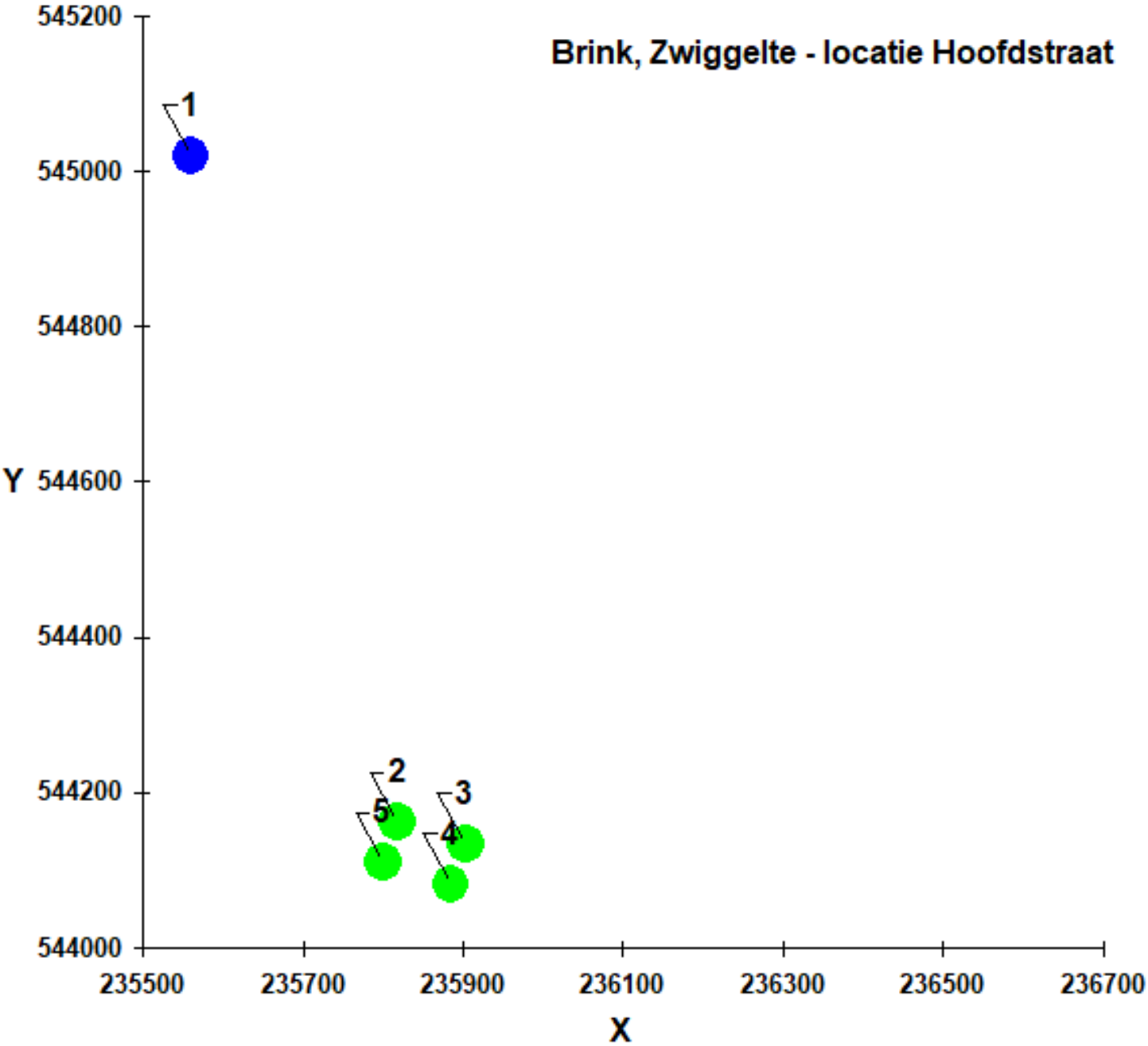
Berekende ruwheid: 0,173 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Oranjekanaal NZ 12	235 560	545 020	1,5	0,5	0,40	24 800	1,5

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
2	1, linksboven	235 818	544 161	14,0	0,7
3	2, rechtsboven	235 903	544 133	14,0	0,6
4	3, rechtsonder	235 885	544 081	14,0	0,6
5	4, linksonder	235 800	544 109	14,0	0,6

Bijlage 2: geurberekening achtergrondbelasting

Naam van de berekening: Achtergrondbelasting locatie Hoofdstraat

Gemaakt op: 5-09-2023 15:27:34

Rekentijd : 0:00:40

Naam van het gebied: Brink, Zwiggelte - locatie Hoofdstraat

Berekende ruwheid: 0,13 m

Meteo station: Nvt

Rekenuren: 10

Bronbestand: C:\Users\68104\Documents\V-Stacks-Gebied\Brink_Zwiggelte\Input\vergunde situatie.dat.txt

Receptorbestand: C:\Users\68104\Documents\V-Stacks-Gebied\Brink_Zwiggelte\GGL\Adressen ggo.dat.txt

Resultaten weggeschreven in: C:\Users\68104\Documents\V-Stacks-Gebied\Brink_Zwiggelte\Output

Rasterpunt linksonder x: 235270 m

Rasterpunt linksonder y: 543600 m

Gebied lengte (x): 1000 m , Aantal gridpunten: 24

Gebied breedte (y): 1000 m , Aantal gridpunten: 24

Jufferenwal 30
Postbus 432
8000 AK Zwolle

t 088 236 82 36
e info@rombou.nl
i www.rombou.nl

